

چشمه علی

یکی از آثارباستانی و دیدنی شهر ری، تپه یا کوه چشمه علی می‌باشد. قدمت این تپه طبق حفاری‌هایی که در سال ۱۹۳۵ م. به ریاست دکتر [اریک اشمیت] انجام گرفت به ۴۰۰۰ سال قبل از میلاد می‌رسد و سفالین‌های بدست آمده از این تپه همزمان با طبقات دوم سیلک کاشان است که از آثار با ارزش موزه‌های داخل و خارج کشور به حساب می‌آیند. این تپه همانطور که از نامش پیداست در حاشیه آن چشمه‌ای قرار دارد که آب از لابلای سنگها و کوه فوران کرده و در قسمت جنوب غربی تپه بصورت حوضچه‌ای درآمده و سپس طی مسیر نموده و درحاشیه شهرک علائین مزارع آن را سیراب می‌نماید. در منابع تاریخی از این چشمه به نام‌های نهر سورن، نهررو ده و چشمه علی نام برده شده است. سورین ماخوذ از سورن یکی از دودمان‌های هفتگانه معروف عهد ساسانی است که به نوشته مورخین این نهر در تملک آنها بوده است و بدین علت نیز این چشمه را نهرروده می‌گفته‌اند که از بازاری به نام "بازار روده" می‌گذشته. مردم ری در ازمنه اسلامی این چشمه را مکروه و شوم می‌دانسته‌اند و علت آن این بوده که معتقد بوده‌اند که شمشیری را که یحیی‌ابن‌زید را بدان کشته‌اند در این چشمه شسته‌اند. " می‌توان چنین پنداشت، به هنگامی که سربریده یحیی ابن‌زید را از خراسان نزد خلیفه به شام می‌برند حامل در ری در نزد والی توفقی داشته و شمشیر خون‌آلود را در این آب شسته بوده است" در دیواره کوه چشمه علی آثار سنگ برجسته‌ای از زمان قاجار خودنمایی می‌کند که در سال ۱۲۴۸ ه.ش و به دستور فتحعلی شاه تصویر وی و بعضی از شاهزادگان قاجار را حک نموده‌اند، هرچند اثر فوق به پای سنگ برجسته‌های با ارزش تخت جمشید نمی‌رسد ولی با این حال، زیبا و دیدنی است.

این اثر در سال ۱۳۱۳/۱/۲۵ به شماره ۲۰۲ در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسیده است. بقایای برج و باروی ری که محدوده آن روزگاری ۲۵۰۰ در ۱۸۰۰ متر بوده است، هم‌اکنون در کنار خیابان ابن‌بابویه به طول ۴۵۳ متر دیده می‌شود. این دیواره از قطر و ریشه‌ای بین ۵ تا ۹ متر برخوردار است که قسمتی از بقایای به جا مانده آن در سال‌های اخیر توسط اداره کل میراث فرهنگی صنایع دستی و گردشگری استان تهران مرمت و احیاء گردیده است.

Cheshme-Ali

One of the antiquities and landmarks of Shahr-e-Ray is Cheshme-Ali hill or mountain. According to excavations that were performed in ۱۹۳۵ headed by Dr. Erich Smith, it's dating back to ۴۰۰۰ years before Christ, and obtained earthenware from this hill are in the same age by second classes of Kashan's Sialk hills, that they are in the range of the most precious relics in the museums of inside and outside of the country. This hill as its

name implies, is on the sidelines of the spring and water has erupted between the rocks and the mountains and turned into ponds in the Southwest of hill, then tracks and irrigates the fields on the edge of Alaeen town. In historical sources it calls as the Nahr-e-Sooren, Nahr-e-Roode and Cheshme-Ali. Sooren gets from Soren, the name of well-known septet dynasties of Sassanid, that according to historians this river was in possession of them; and called Nahr-e-Roode because was past via market that is called "Roode Market".

Ray peoples are considered this spring as abomination and evil during the Islamic periods; because they believe that the blade that is used to kill Yahya-ebne-Zeyd, has been washed in this spring (Can be assumed that when cut head of Yahya-ebne-Zeyd was taken from Khorasan to Sham, The carrier had a stop to the Caliph and washed his bloody blade in to the River). In the walls of Cheshme-Ali hill, a great stone monument of the Qajar time is visible that carved by order of Fath-Ali Shah in ۱۲۴۸ Hijri Shamsi, and shows the picture of him and some of Qajar princes. However, this stone is not valuable as Persepolis stones, but it is beautiful and spectacular.

This monument has been registered in the national monuments index of Iran in ۱۳۱۳, ۰۱, ۲۰ Hijri Shamsi. The remains of the Ray fort which its area was ۲۰۰۰ m by ۱۸۰۰ m, can be seen now with a height of ۴۰۳ m in Ibne-Babevey Street. Its walls have ۰ to ۹ m width which some remnants of it in recent years has been refurbished and revived by the Administration of Cultural Heritage, Handicrafts and Tourism Organization of Tehran province.